

Webinar Warmtenetten

15 juni 2020

Praktische afspraken webinar

- ▶ Gebruik Google Chrome, zeker niet Internet Explorer
- ▶ Het webinar wordt opgenomen. We zetten het als MP4 filmpje online, op de webpagina rond warmte- en koudnetten, zodat u het later opnieuw kan bekijken
- ▶ U kan als deelnemer enkel luisteren en niet mondeling tussenkomen
- ▶ U kan vragen stellen tijdens het webinar, maar enkel schriftelijk – de vragen zijn publiek
- ▶ Tijdens de Q&A-sessie kunnen geen extra vragen meer gesteld worden
- ▶ Voor het doorgeven van vragen maken wij graag volgende afspraken:
 - Geef uw naam en de firma waarvoor u werkt
 - Geef het slidenummer door waarover de vraag gaat
 - Als u een gelijkaardige vraag als die van u ziet staan, klikt u op Stemmen (een soort “Like”), zodat u de vraag niet zelf opnieuw moet stellen
- ▶ Alle vragen en antwoorden worden na het webinar online gezet op de webpagina over warmte- en koudnetten

Agenda

Agenda

- ▶ Warmtenetrapport 2019 (*Bram van der Heijde*)
 - Regelgevend kader
 - Gemelde netten & energie
 - Evaluatie 2019-2020

- ▶ Advies omzetting Energie-efficiëntierichtlijn (*Laura De Deyne*)
 - Afnemer vs. Eindgebruiker
 - Op afstand leesbare meters
 - Informatie & facturatie
 - Kostenverdeling bij gemeenschappelijke bron (*Bram*)

Warmtenetrapport 2019

Warmtenetrapport

- ▶ Overzicht regelgeving
 - Definities en rollen
 - Taken VREG
- ▶ Rapportering activiteiten
- ▶ Meldingen en rapporteringen
 - Melding van warmtenetten
 - Sociale statistieken
- ▶ Evaluatie
- ▶ Besluit

Overzicht regelgeving

Definitie

Warmte- of koudenet

Onderling verbonden leidingen en hulpmiddelen

Noodzakelijk voor **stadsverwarming- of koeling**

Met uitsluiting van netten op **industriële sites**

Stadsverwarming of –koeling

Distributie van thermische energie

Stoom, warm water of gekoelde vloeistoffen

Vanuit een centrale productie-installatie

Via netwerk verbonden met meerdere **gebouwen** of locaties

Industriële site

Vestigingsplaats van onderneming waar industriële activiteiten plaatsvinden

Duidelijk geografisch afgebakend gebied

Eventueel kleinere (dochter)ondernemingen op de site, voor zover ze niet duidelijk verschillen

Gebouw

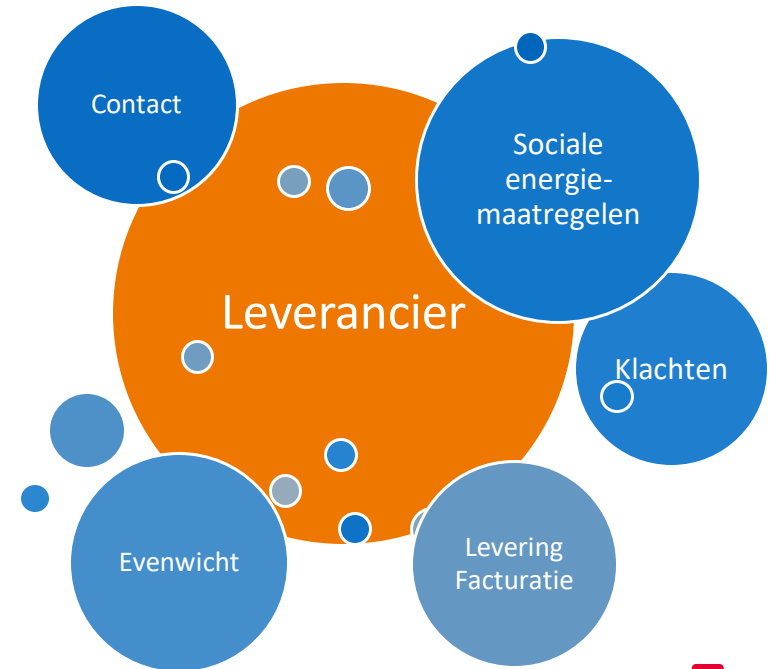
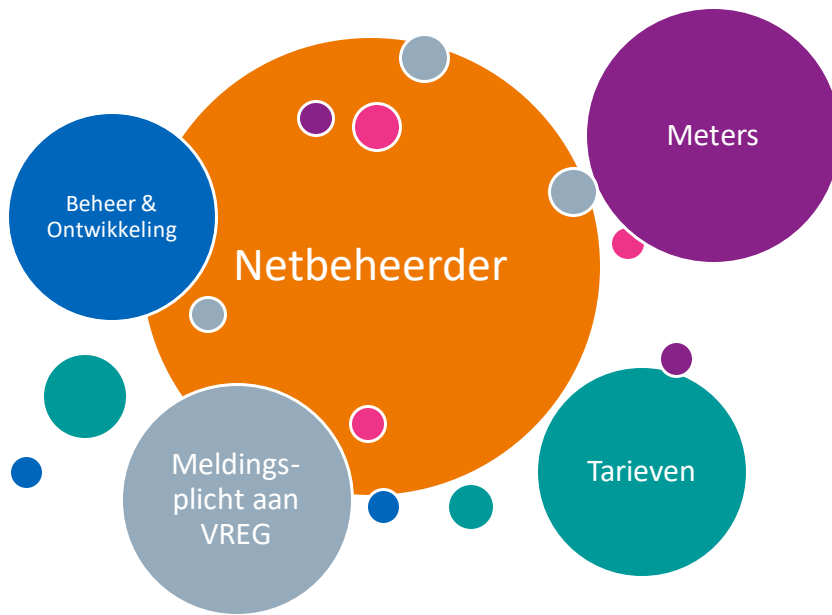
Gebouw in zijn geheel of een gedeelte daarvan

Aangepast of ontworpen om afzonderlijk te worden gebruikt

Waarvoor energie verbruikt wordt om een specifieke binnentemperatuur te verkrijgen

Overzicht regelgeving

Rollen binnen warmtenet

Rol van Vereniging Mede-Eigenaars
(VME) als tussenpersoon!

Overzicht regelgeving

Taken van de VREG

Informeren

Adviseren

Kennis
opbouwen

Toezicht
houden

Rapportering activiteiten VREG informeert

Informeren

Adviseren

Kennis
opbouwen

Toezicht
houden

10

- ▶ Website
- ▶ Brochure sociale beschermingsmaatregelen
 - VREG & VEA
- ▶ Brochure voor beheerders en leveranciers
 - VREG & VEA
 - Taken en verplichtingen
 - Welke meldingen, aan wie, hoe vaak
 - [In voorbereiding]
- ▶ Vragen beantwoorden

Rapportering activiteiten VREG adviseert

Informereren

Adviseren

11

Kennis
opbouwen

Toezicht
houden

- ▶ Advies omzetting EU Energie-efficiëntierichtlijn
 - Zie tweede deel webinar

Rapportering activiteiten VREG bouwt kennis op

Informereren

Adviseren

Kennis
opbouwen

Toezicht
houden

12

- ▶ Nieuwe activiteit
 - Opbouwen kennis op juridisch en technisch vlak
 - Ontwikkelingen in Vlaanderen, België en buitenland opvolgen
- ▶ Onderzoek naar regulering en organisatie van WN in buurlanden
- ▶ Marktbevraging
 - Gegevens nog in verwerking
- ▶ Contacten met sector
 - Bijwonen workshops
 - Beleidsplatform VREG-VEA

Rapportering activiteiten

VREG houdt toezicht

Informereren

Adviseren

Kennis
opbouwen

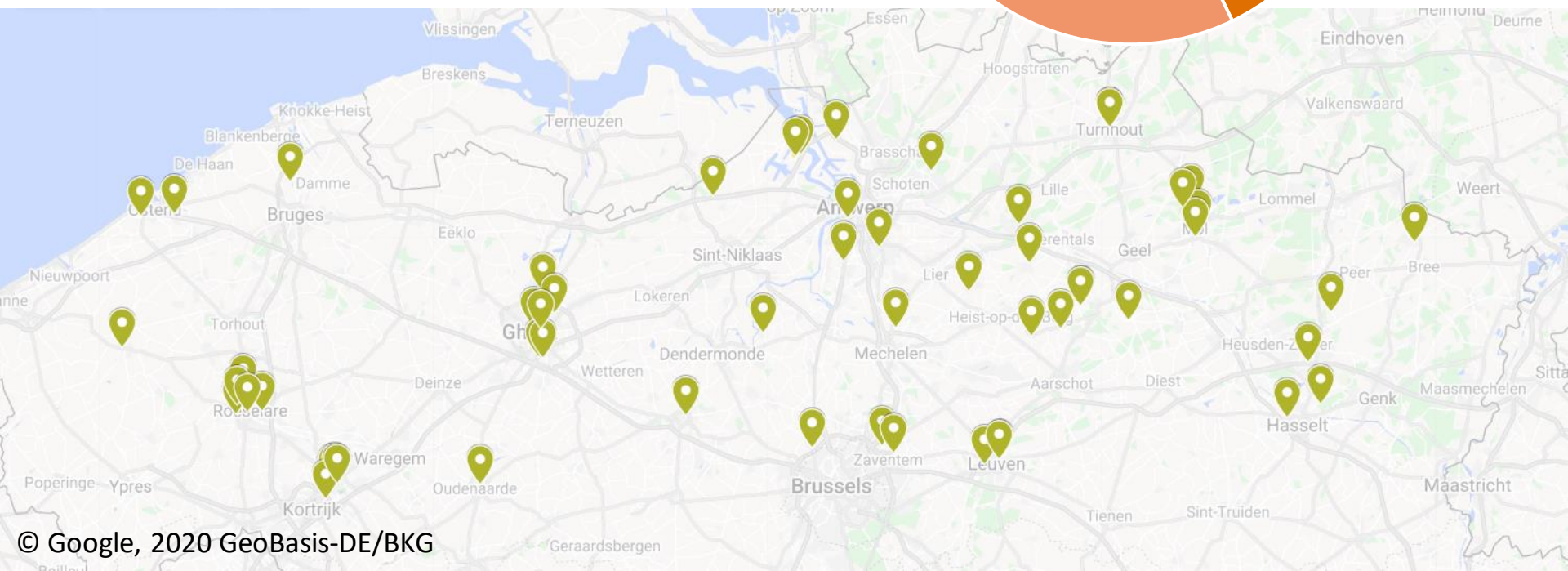
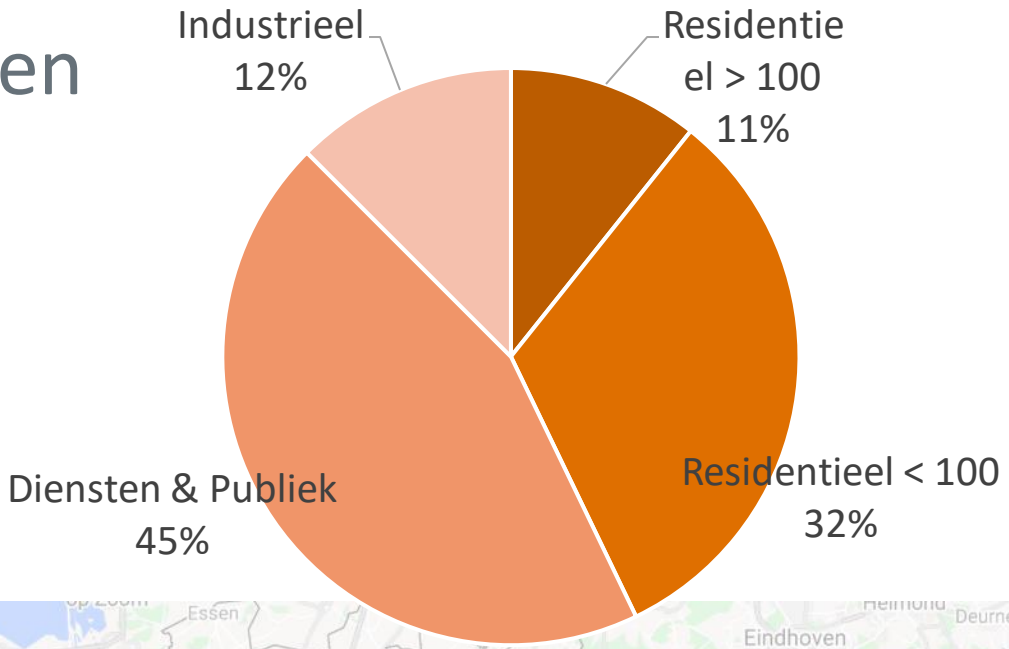
Toezicht
houden

13

- ▶ Toezicht op
 - Kwaliteit dienstverlening
 - Zekerheid en betrouwbaarheid van warmtenetten
 - Naleving regelgevend kader
- ▶ Behandelen van klachten, bemiddeling en beslechten van geschillen
 - Nog geen klachten of geschillen ontvangen
- ▶ Opvolgen meldingen en rapporteringen
 - Opvolgen meldingen nieuwe en gewijzigde WN
 - Sociale statistieken

Gemeelde warmtenetten

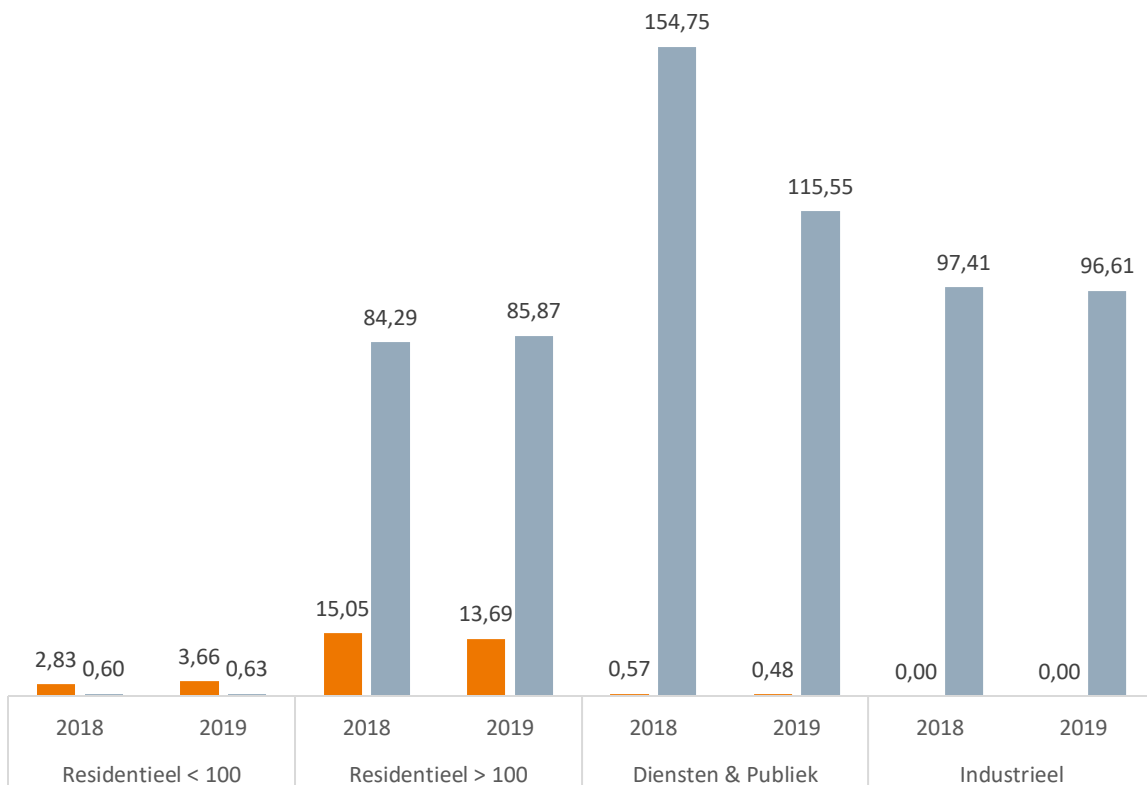
56 gemelde warmtenetten

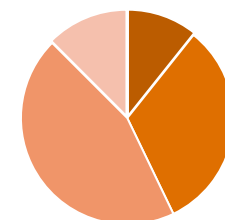
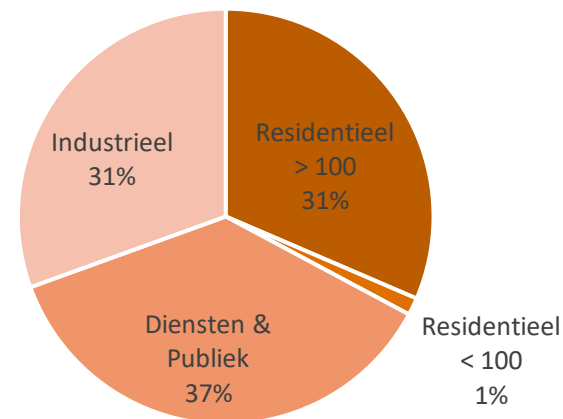
Energiestatistieken gemelde warmtenetten

Geleverde warmte in GWh

■ Huishoudelijk ■ Niet-huishoudelijk

Geleverde warmte 2019

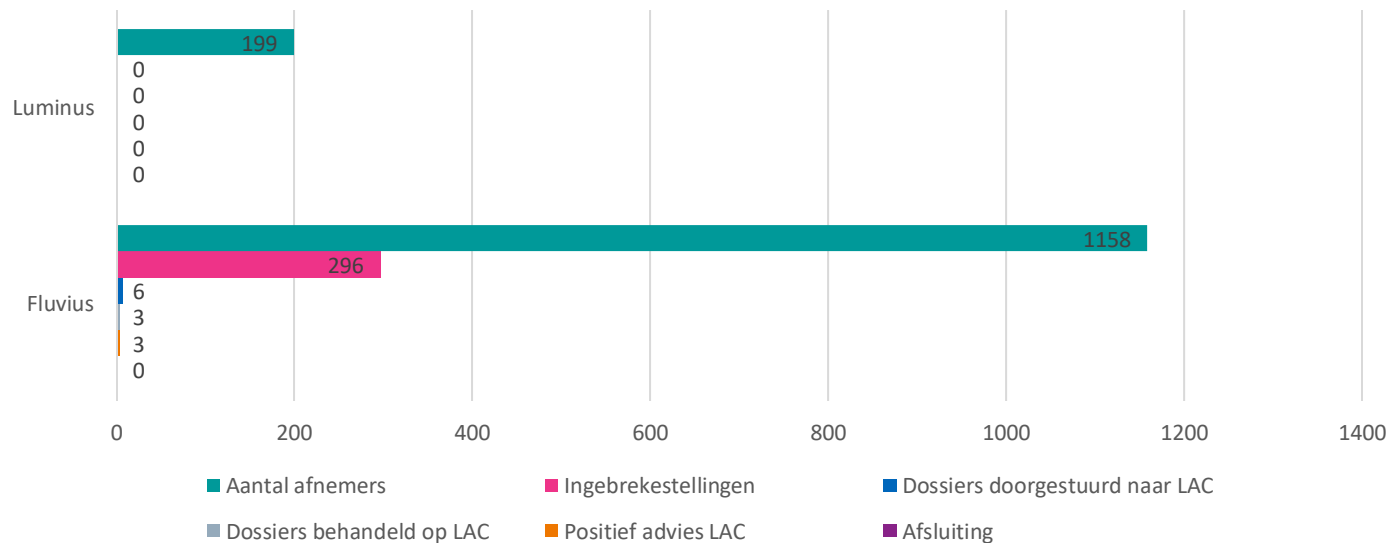

Naar aantal

Sociale statistieken

- ▶ Over 2019, m.b.t. huishoudelijke afnemers
- ▶ Tussenpersonen nog niet bevraagd
 - Deel wanbetaling onder de radar?
- ▶ Meeste warmtenetten: *geen wanbetaling gemeld*
 - In dat geval geen specifieke gegevens te melden

Sociale statistieken 2019

Evaluatie

► Ontvangen vragen

- Onduidelijkheid kwalificatie warmtenet
- Verdeling van rollen binnen warmtenet
- Vragen over noodsituaties, uitvallen van leverancier of producent

► Ontvangen meldingen

- Soms complexe structuren
- Afbakening warmtenet (en verantwoordelijkheden)
- Verkeerde interpretatie van te melden gegevens

► Ontvangen gegevens

- Verplichtingen voor VME?
- Onduidelijkheid over rollen VEA en VREG
- Welke rapporteringen zijn nodig, wanneer, aan wie, waarom?

Besluit

▶ Eerste jaar regulering

- Duidelijke groei in projecten, 56 gemelde netten
- Warmtelevering in hoofdzaak aan niet-huishoudelijke afnemers
- Beperkt aantal gevallen van wanbetaling
 - ▶ Mogelijk door ontbrekende gegevens

▶ Vooruitblik en aandachtspunten

- Gegevens van VME's
- Volledige rapporteringen van alle netten
- Duidelijkheid verschaffen door betere informatie
- Complexe organisatie van sommige netten
- Onduidelijkheid definitie en afbakening warmtenetten

Advies omzetting EED

Clean Energy Package (1/2)

- ▶ 30 november 2016 – Winterpakket/Clean Energy Package
- ▶ Vier richtlijnen en vier verordeningen: o.a. nieuwe Elektriciteitsrichtlijn, nieuwe Elektriciteitsverordening,...
- ▶ én dus ook een [nieuwe energie-efficiëntierichtlijn \(link\)](#) - **richtlijn 2018/2002/EU**
- ▶ Let op! richtlijn **2012/27/EU** wordt aangepast (dus **niet opgeheven!**)
 - enkel van toepassing op warmte, koeling, warm water (en gas)

21.12.2018

NL

Publicatieblad van de Europese Unie

L 328/210

RICHTLIJN (EU) 2018/2002 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 11 december 2018

houdende wijziging van Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie

Clean Energy Package (2/2)

- ▶ richtlijn 2018/2002 moet gedeeltelijk worden omgezet tegen 25 juni 2020 en gedeeltelijk tegen 25 oktober 2020
- ▶ Vorige week, 2 juni, advies gepubliceerd met daarin onze visie over de omzetting van de nieuwe richtlijn en met name over de artikelen 9 t.e.m. 11bis + Bijlage VIIbis (deadline 25/10)
- ▶ = [advies VREG 2020-04 \(link\)](#).
- ▶ Uitgebreide [interpretatieve nota \(link\)](#) (*guidance document*) van de EU Commissie bij de richtlijn – juridisch niet bindend, wel gezaghebbend en dus ook door de VREG meegenomen in het advies

(Eind)afnemer vs. eindgebruiker (1/4)

- ▶ EED zelf bevat geen definitie van de term “eindgebruiker”

- ▶ Artikel 10*bis* EED bepaalt wel: [...] **alle eindgebruikers...**
 - ... te weten de natuurlijke of rechtspersonen die verwarming, koeling of warm water voor huishoudelijk gebruik, voor hun **eigen eindgebruik aankopen** (= **definitie afnemer, art. 2,23° RL 2012/27**)
 - of de natuurlijke of rechtspersonen die bewoner zijn van een afzonderlijk gebouw of van een eenheid in een appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw dat beschikt over een centrale bron voor verwarming, koeling of warm water voor huishoudelijk gebruik en die **geen rechtstreekse of individuele overeenkomst met de energieleverancier** hebben.

Wordt wellicht een definitie in het **Energiebesluit**

(Eind)afnemer vs. eindgebruiker (2/4)

Eindgebruiker van thermische energie

Kopen energie aan voor eigen
eindgebruik (contract)

OF

geen contract met leverancier
bij centrale bron

Vb. Bewoner appartement
centrale bron (als mede-
eigenaar)

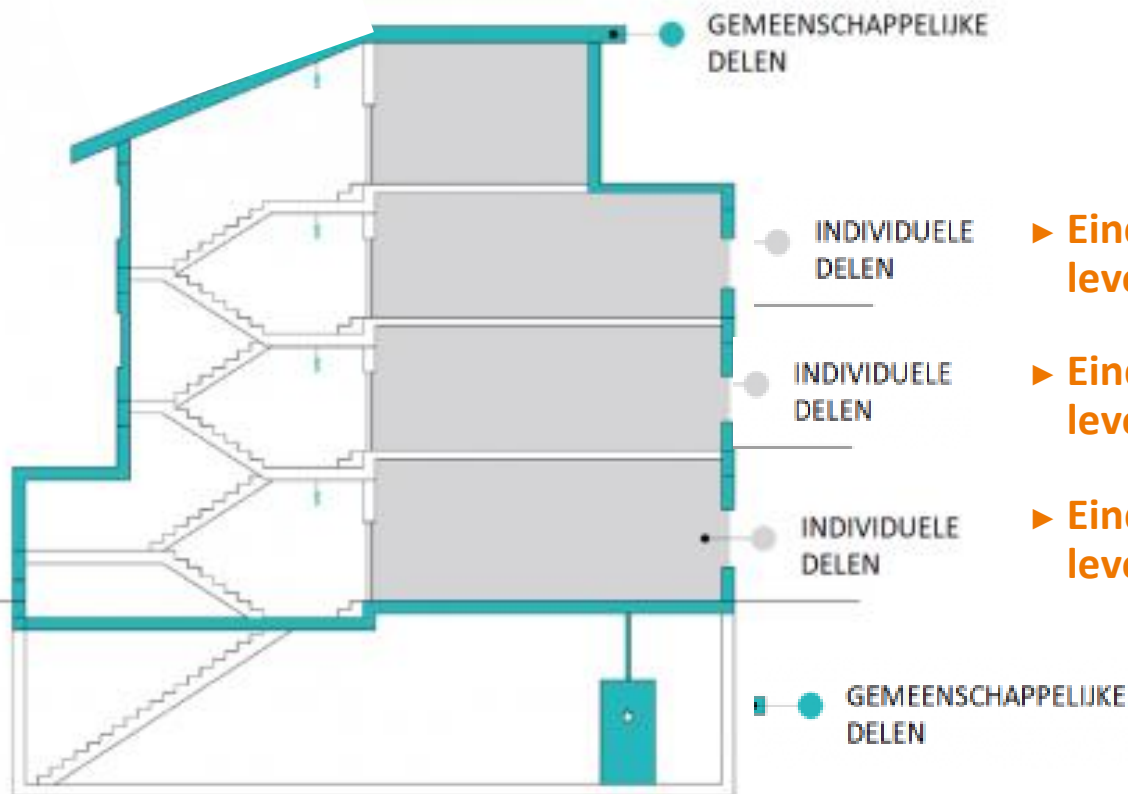
Afnemer van thermische energie

Kopen energie aan voor eigen
eindgebruik (contract)

Vb. de VME als houder van
contract

Alle afnemers (contract) zijn ook automatisch eindgebruikers

(Eind)afnemer vs. eindgebruiker (3/4)

► **Eindgebruiker (geen contract leverancier)**

► **Eindgebruiker (geen contract leverancier)**

► **Eindgebruiker (geen contract leverancier)**

► Centrale stookplaats (bv. gas of stookolie) of een warmtenet

→ Bv. Beheer door een vereniging van mede-eigenaars (VME) = beheerder centrale bron

→ Bv. Doorlevering van warmte bij een warmtenet (VME) = tussenpersoon

→ VME heeft contract met de (warmte)leverancier = **afnemer (en ook eindgebruiker)**

(Eind)afnemer vs. eindgebruiker (4/4)

- ▶ Waarom introduceert de EED nu het begrip **eindgebruiker**?
- ▶ Guidance document EU Commissie: rechten van consumenten uitbreiden
→ ook gebruikers zonder rechtstreeks contract hebben **recht** op dezelfde bescherming inzake informatie- en facturering (artikel 10bis + Bijlage VIIbis)
- ▶ grotere bescherming klanten <-> iets zwaardere administratieve last
- ▶ *Introduction of the notion of 'final users' (eindgebruiker) alongside the existing 'final customer' (eindafnemer) notion. This is in particular to clarify that the rights to billing and consumption information (Article 10a) also apply to consumers without individual or direct contracts with the supplier of energy used in collective heating, cooling or hot water production systems in multi-apartment and multi-purpose buildings.*

Informatie en facturatie (1/5)

- ▶ Doordat begrip “**eindgebruiker**” gehanteerd = ruimere informatierechten, dus ook ruimere plichten
- dit zorgt ook voor dat de verplichtingen niet enkel meer vallen op warmteleveranciers, maar nu ook op beheerders van een centrale bron of een tussenpersoon die warmte doorlevert.
- **Art. 3/1.4.1. Energiebesluit kan als volgt worden aangepast:**
voor de toepassing van dit artikel wordt het toepassingsgebied uitgebreid van warmteleveranciers naar ook beheerders van een centrale bron en tussenpersonen

Informatie en facturatie (2/5)

- ▶ Verder zal ook artikel 3/1.4.1 van het Energiebesluit moeten aangepast worden. Nagenoeg alle reeds bestaande bepalingen kunnen worden behouden, maar kunnen worden opengetrokken van afnemers naar eindgebruikers.
- ▶ Enkele nieuwe punten: elke leverancier, beheerder van centrale bron of tussenpersoon:
 - minstens jaarlijks een totale afrekeningsfactuur voor alle **eindgebruikers**, op basis van het werkelijke verbruik;
 - bij geen werkelijk verbruik, ook jaarlijks een factuur bij alle eindgebruikers;
 - alle **eindgebruikers**: duidelijke en begrijpbare facturen;
 - **eindgebruikers**: inlichtingen over factuur, vragen of klachten;
 - **afnemers** kunnen kiezen voor elektronische factureringsinformatie en facturering; vb. appartementsblok met 50 appartementen: niet elk individuele eindgebruiker een aparte keuze

Informatie en facturatie (3/5)

- ▶ Elke leverancier, beheerder van centrale bron of tussenpersoon:
 - stuurt op verzoek van de **afnemer** gegevens over de energiefacturering en het verbruiksverleden door naar een door hem aangewezen aanbieder van energiediensten;
 - zorgt ervoor dat hetzij minstens **tweemaal per jaar**, hetzij wanneer de afnemer gekozen heeft voor elektronische facturering of op zijn vraag minstens **elk kwartaal**, betrouwbare en nauwkeurige informatie over de facturering en het verbruik **kosteloos** aan de **eindgebruikers** (op basis van het werkelijke verbruik).

Vanaf **1 januari 2022** moet deze informatie minstens **maandelijks kosteloos** worden verstrekt aan de eindgebruikers van thermische energie wanneer op afstand leesbare meters of warmtekostenverdelers zijn geïnstalleerd.

Informatie en facturatie (4/5)

- ▶ Elke leverancier, beheerder van centrale bron of tussenpersoon:
 - **Alle eindgebruikers** in of bij elke factuur (bij werkelijk verbruik meter/WKV)
 - de huidige actuele prijzen en het werkelijke verbruik
 - informatie over brandstofmix en bijhorende jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen
 - beschrijving belastingen, heffingen en tarieven
 - vergelijkingen van het huidige energieverbruik van de eindgebruikers met hun verbruik voorgaande jaar, in grafiekvorm met een klimaatcorrectie voor verwarming en koeling,
 - en vergelijkingen met benchmarkprofielen van dezelfde verbruikerscategorie;
 - **Alle eindgebruikers:** relevante klachtenprocedures, ombudsdiensten of alternatieve geschillenbeslechtsmechanismen.

Informatie en facturatie (5/5)

► 2 opmerkingen:

1. Talrijke verplichtingen **staan al in artikel 3/1.4.1 EB**, maar zullen nu **opengetrokken** worden:
 - van afnemers, naar ook **eindgebruikers**.
 - van warmteleveranciers, naar ook beheerders van een centrale bron of tussenpersoon (zoals VME)
1. Aangezien dit een **vrij zware administratieve last** kan zijn voor beheerders van een centrale bron of een tussenpersoon, kan de mogelijkheid tot een **delegatie aan derden** worden voorzien. Ook de kosten, voor zover redelijk, kunnen ev. worden doorgerekend.

De beheerder van een centrale bron of de tussenpersoon kan volgende verplichtingen ook delegeren aan een derde partij.

Bv. ook vandaag: metingen/opmaak facturen door derden

Op afstand uitleesbare meters (1/3)

► Artikel 9 quater richtlijn:

*Voor de toepassing van de artikelen 9 bis en 9 ter zijn meters en warmtekostenverdelers die na **25 oktober 2020** worden geïnstalleerd op afstand leesbare apparaten (nieuwe meters + warmtekostenverdelers)*

*Meters en warmtekostenverdelers die niet op afstand kunnen worden gelezen maar die al geïnstalleerd zijn, worden uiterlijk op **1 januari 2027** op afstand leesbaar gemaakt of vervangen ('oude' meters + warmtekostenverdelers)*

Op afstand uitleesbare meters (2/3)

Artikel 3/1.2.1 Energiebesluit kan als volgt worden aangepast:

“§1/1. Elke **nieuwe verbruiksmeter** is uitgerust met een voorziening waarmee de gemeten hoeveelheden zowel **ter plaatste als op afstand** uitgelezen kunnen worden.

Elke **bestaande** verbruiksmeter dient ten laatste op **1 januari 2027** op afstand leesbaar gemaakt of vervangen te worden door een verbruiksmeter die op afstand uitleesbaar is.

Elke **nieuwe warmtekostenverdeler**, die na 25 oktober 2020 geïnstalleerd wordt, is uitgerust met een voorziening waarmee de gemeten hoeveelheden zowel ter plaatse als op afstand afgelezen kunnen worden.

Elke **bestaande warmtekostenverdeler** dient ten laatste op **1 januari 2027** op afstand leesbaar gemaakt of vervangen te worden door een verbruiksmeter die op afstand afleesbaar is.”

Op afstand uitleesbare meters (3/3)

3 key points:

- ▶ **Merk op:** Nieuwe verbruiksmeters moeten sinds 2017 al ter plaatse + op afstand uitleesbaar zijn (huidig art. 3/1.2.1 Energiebesluit)
- ▶ **Merk op:** de uitzonderingen voor bestaande gebouwen (WKV i.p.v. meters) uit art. 3/1.1.1 Energiebesluit blijven bestaan (bv. plaatsgebrek)
- ▶ **Merk op:** wellicht **geen expliciete** invulling van het begrip ‘op afstand uitleesbaar’. Hopelijk komt daar toch binnenkort verandering in, en zullen de beleidsmakers vóór 25/10 toch nog duidelijkheid verschaffen omtrent deze invulling. De VREG is zeker en vast vragende partij hiervoor.

Overzicht – timing

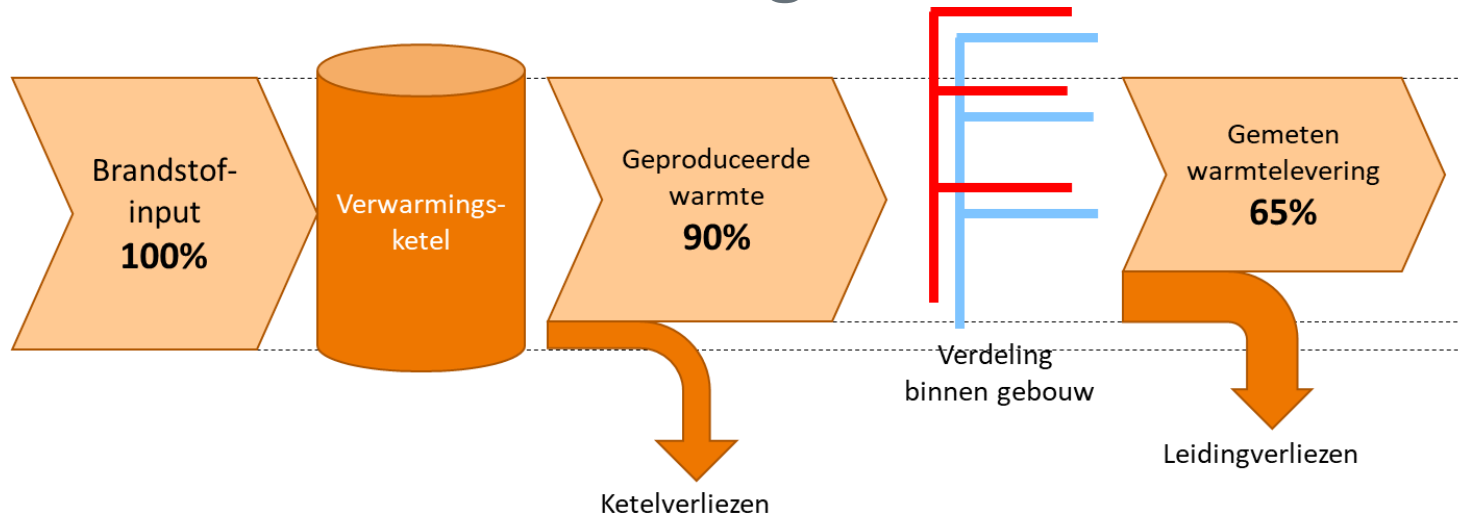
- ▶ **Vandaag** : nieuwe meters zowel ter plaatse als op afstand uitleesbaar
- ▶ **Inwerkingtreding besluit**: indien op afstand uitleesbare meters/WKV, minstens tweemaal per jaar of elk kwartaal kosteloos info over facturatie en verbruik
- ▶ **Inwerkingtreding besluit**: alle verplichtingen uit art. 3/1.4.1 Energiebesluit (afnemers → eindgebruikers)
- ▶ **25 oktober 2020**: nieuwe warmtekostenverdelers (WKV) zowel ter plaatse als op afstand uitleesbaar
- ▶ **1 januari 2022**: indien op afstand uitleesbare meter/WKV minstens maandelijks kosteloos info over facturatie en verbruik
- ▶ **1 januari 2027**: bestaande meters/warmtekostenverdelers zowel ter plaatse als op afstand uitleesbaar maken of vervangen

Kostenverdeling bij gemeenschappelijke bron

Verdeling van kosten voor thermische energie

- ▶ Transparante regels voor verdeling kosten voor
 - Verwarming
 - Koeling
 - Warm water
- ▶ Geldig voor individuele eenheden in
 - Appartementgebouwen
 - Multifunctionele gebouwen met meerdere gebruikers
- ▶ Rekening houdend met
 - Gemeten of benaderend verbruik → efficiëntie
 - Gemeenschappelijke verbruiken en gebruiksonafhankelijke kosten → solidariteit

Overzicht kosten en energiestromen

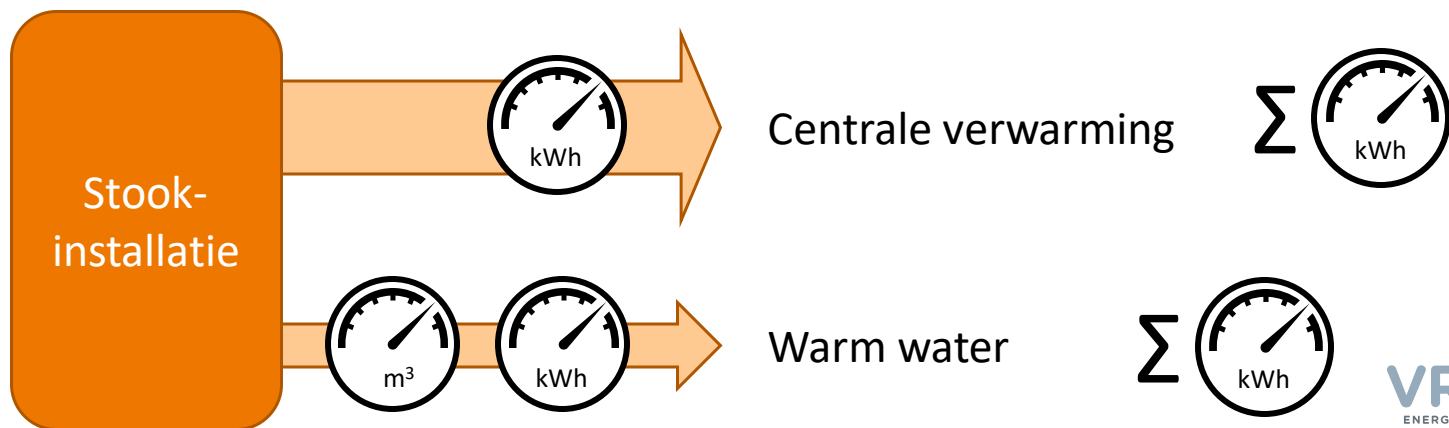

Energiekosten	Onderhoudskosten	Kosten voor hulpverbruik	Overige kosten
<ul style="list-style-type: none"> • Gas • Stookolie • Elektriciteit (warmtepomp) • Warmtefactuur (warmtenet) 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud ketel • Onderhoud distributieleidingen • Keuring 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbruik circulatiepompen • Verbruik brandstof-toevoer (vb. pellets) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaste kosten voor aansluiting warmtenet • Diensten van een derde partij (vb. opstellen van facturatie)

Opsommingen als voorbeeld, niet limitatief. Enkel kosten die betrekking hebben op (de voorzieningen voor) het gebouw zelf mogen verrekend worden.

Verdeling van energiekosten

- ▶ Voorbeeld: gemeenschappelijke opwekking van verwarming én warm water
- ▶ Verdeling energiekosten nodig over verwarming en warm water
 1. Indien beschikbaar: warmtemeting per geleverde dienst
 2. Rekenen met verhouding van individuele verbruiksmeters
 - Op voorwaarde dat er individuele warmtemeters voor alle geleverde diensten zijn
 3. Werken met schattingen die voor eindgebruikers voldoende transparant zijn
 - Bijvoorbeeld: schatting op basis van volume warm water → volume brandstof

Verdeelmechanisme

“Variabele kosten”

Verdeling a rato van verbruik
(verbruiksmeters/warmtekostenverdelers)

X% v. Energiekosten
Voor verwarming/koeling

100% Energiekosten
voor warm water

X %

Vaste opsplitsing voor
energiekosten, te
bepalen door VME

Min 40%, max 90%

“Vaste kosten”

Verdeling a rato van aandeel in mede-eigendom
(BW/basisakte)

100-X% v.
Energie-
kosten

Onderhoudskosten

Kosten voor hulpverbruik

Overige kosten

Variabele kosten en meters

Warmtemeters (integraal type)

Bijdrage in variabele kosten in verhouding met gemeten verbruik [kWh]

Warmtekosten- verdelers

Bijdrage in variabele kosten in verhouding met afgelezen waarden per appartement

Watertellers

Bijdrage in variabele kosten in verhouding met gemeten volume

Watertellers toegelaten mits centrale energiemeting aan warm watersysteem

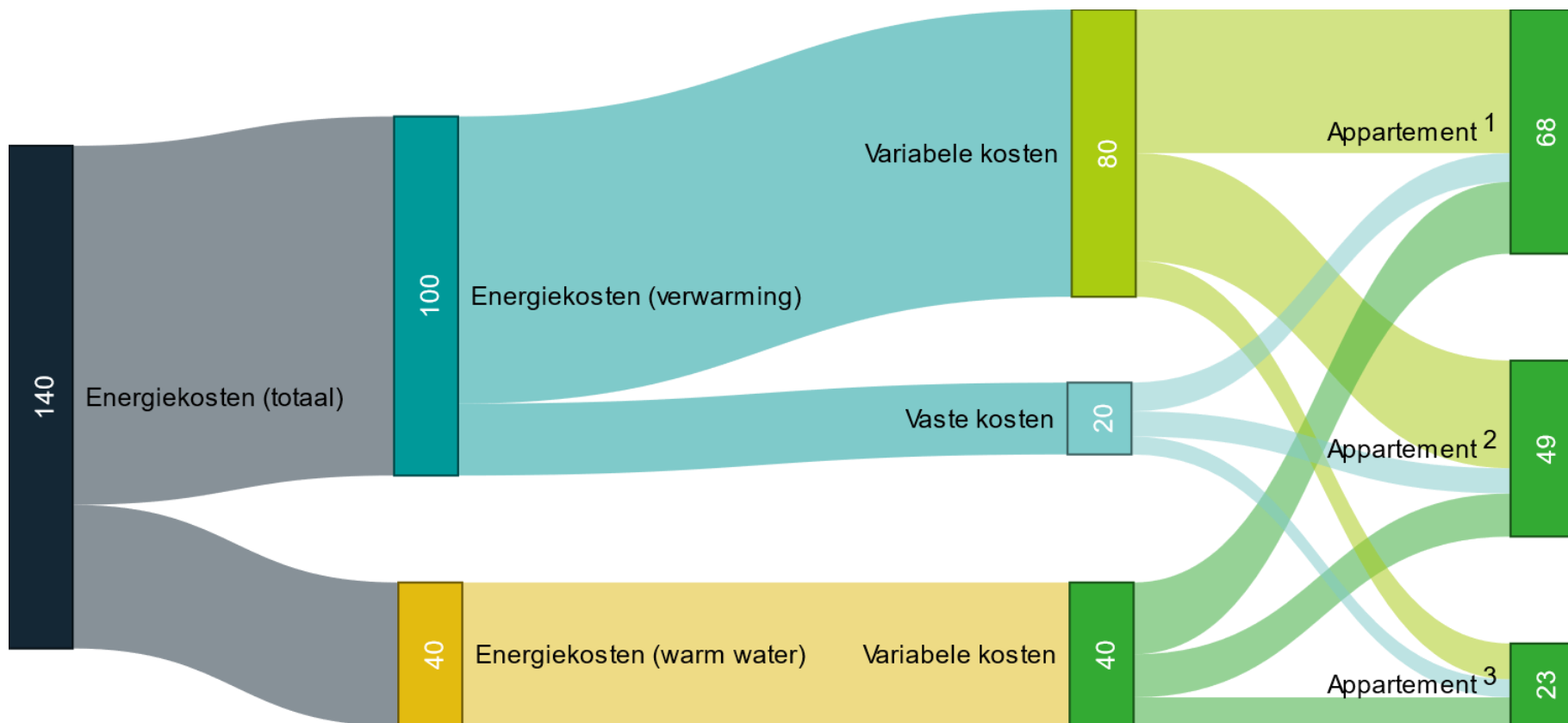

Geen individuele metingen

Kosten worden volledig verdeeld als vaste kosten

Enkel in uitzonderingsgevallen: geen watermeter verplicht indien er warmtekostenverdelers geïnstalleerd zijn

Rekenvoorbeeld energiekosten

Q&A

Vragen/feedback

- ▶ Een lijst met alle vragen en antwoorden wordt online gezet op de webpagina over warmte- en koudnetten, <https://www.vreg.be/nl/overleg-warmtenetten>

gratis telefoon 1700 – 3 ‘andere vraag’

info@vreg.be

www.vreg.be

[@vreg.be](https://twitter.com/vreg.be) –

[VREG](https://www.facebook.com/VREG)

Schrijf u in op onze nieuwsbrief op

www.vreg.be/nieuws

